

## KÚRIA

Bfv.I.1597/2014/11.szám

A Kúria Budapesten, a 2015. év március hó 3. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

### **v é g z é s t:**

A kábítószerrel visszaélés büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntetőügyben I. rendű terhelt védői által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Fővárosi Törvényszék 29.B.359/2011/111. számú ítéletét és a Fővárosi Ítéltőábla 2.Bf.243/2013/14. számú ítéletét **I. rendű terhelt** tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

### **I n d o k o l á s**

A Fővárosi Törvényszék a 2013. február 18-án meghozott 29.B.359/2011/111. számú ítéletével **az** I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki kábítószerrel visszaélés büntetében, mint társtettes [1978. évi IV. törvény 282/A. § (1) bekezdés IV. fordulat és (3) bekezdés], folytatólagosan elkövetett lopás büntetében, mint bűnsegédet [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (6) bekezdés b) pont], 6 rendbeli rongálás büntetében, mint bűnsegédet [1978. évi IV. törvény 324. § (1) bekezdés, és (4) bekezdés a) pont], 2 rendbeli rongálás büntetében, mint bűnsegédet [1978. évi IV. törvény 324. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont], 3 rendbeli közokirat-hamisítás büntetében [1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés b) pont] és 4 rendbeli magánokirat-hamisítás vétségében [1978. évi IV. törvény 276. §]. Ezért - halmazati büntetésül - nyolc év fegyházbüntetésre és egymillió-ötszázezer

forint pénzmellékbüntetésre ítélte, rendelkezett a pénzmellékbüntetés meg nem fizetés esetére történő átváltoztatásáról, az előzetes fogvatartás és a házi őrizet beszámításáról, valamint a bűnjelekről, a polgári jogi igényekről és a bűnügyi költség viseléséről. A bíróság emellett a terheltet az ellene közokirat-hamisítás [1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés b) pont] büntette miatt emelt vád alól felmentette.

A kétirányú fellebbezések folytán másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2014. május 15-én jogerőre emelkedett 2.Bf.243/2013/14. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét **az** I. rendű terhelt tekintetében akként változtatta meg, hogy a terhelt rött közegészség elleni bűncselekményt visszaélés kábítószerrel büntették [1978. évi IV. törvény 282. § (1) bekezdés I. fordulat, (2) bekezdés b) pont], a rongálási cselekményeit 5 rendbeli bűnsegédként elkövetett rongálás büntették [1978. évi IV. törvény 324. § (1) bekezdés és (4) bekezdés a) pont], valamint 3 rendbeli bűnsegédként elkövetett rongálás büntették [1978. évi IV. törvény 324. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont], míg a lopási cselekményét bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett lopás büntették [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) és d) pont, (6) bekezdés b) pont] minősítette, és vele szemben hétszázezer forint vagyonekobzást is elrendelt.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen **az** I. rendű terhelt védői terjesztettek elő a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára alapított felülvizsgálati indítványt.

A felülvizsgálati indítvány lényege szerint a másodfokú bíróság tévedett, amikor **az** I. rendű terhelt cselekményeit az 1978. évi IV. törvény szerint bírálta el, miután a határozat meghozatalakor hatályos Btk. szerinti elbírálás - annak a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezésére figyelemmel - kedvezőbb lett volna a terhelt számára.

Emellett a védők - anélkül, hogy erre tekintettel a megtámadott határozatokban kiszabott büntetés megváltoztatását indítványozták volna - kitértek arra is, hogy miután a másodfokú bíróság a terhelt cselekményét ugyan nem a kereskedéssel, hanem a birtoklással elkövetett kábítószerrel visszaélés büntették minősítette, az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetést is enyhítenie kellett volna.

Ezért arra tettek indítványt, hogy a Kúria változtassa meg az ítéltábla határozatát, és a Btk. rendelkezéseinek alkalmazásával állapítsa meg, hogy védencük a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt nem találta alaposnak.

Arra hivatkozott, hogy az elbíráláskor hatályos Btk. szerint a terhelt kábítószerrel visszaélésként minősített bűncselekménye súlyosabban - öt évtől tíz évig terjedő helyett öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel - büntetendő, és bár a terhelt terhére megállapított 5 rendbeli jelentős kárt okozó rongálás büntetéből a Btk. szerint csak 2 rendbeli minősülne ekként, 3 rendbeli pedig nagyobb kárt okozóként, a Btk. szerinti halmazati büntetés miatt irányadó tételkeretre - a huszonkét és fél évre - és a középértékre tekintettel az elbíráláskor hatályos büntető törvényi rendelkezések nem eredményeztek volna vele szemben kedvezőbb elbírálást; így a másodfokú bíróság helyesen alkalmazta **az** I. rendű terhelttel szemben a Btk. 2. §-ának (2) bekezdése alapján az elkövetéskor hatályos büntető törvényt.

Emellett megítélése szerint a kábítószerrel kapcsolatos cselekmény kapcsán a másodfokú bíróság tévedett, amikor figyelmen kívül hagyta a tényállás azon részét, mely szerint az **az** I. rendű terhelt ismeretlen társai az irányadó tényállás szerint nem csak termesztették, hanem el is adták a megtermesztett kábítószer; ezért azt törvényesen minősítette az elsőfokú bíróság kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélésnek, mert ugyan a terhelt tevékenysége nem közvetlenül kapcsolódott az adás-vételhez, azt azonban a fenti módon - ellenérték fejében - segítette, így magatartása a kábítószer-kereskedéshez nyújtott bűnsegély.

Utalt arra is, hogy a másodfokú bíróság tévesen minősítette a terhelt áramlopási cselekményét dolog elleni erőszakkal, valamint folytatólagosan elkövetettnek, miután a villamosenergia ilyen módon történő vételezéséhez szükséges műszaki beavatkozás szükségképpen együtt jár némi állagsérelemmel, és az áramlopás természetes egység.

Miután azonban álláspontja szerint a lopási cselekmény téves minősítése a halmazati büntetésként irányadó büntetési tételkeretet nem érinti, a kiszabott büntetés törvényes, ezért arra tett indítványt, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt és a megtámadott határozatokat hatályukban tartsa fenn (BF.1873/2014/1-I.).

A terhelt védői által előterjesztett felülvizsgálati indítvány nem megalapozott.

A Be. 416. § (1) bekezdés - indítványozók által hivatkozott - b) pontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, illetve a büntető anyagi jog valamely szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki,

vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak.

A Be. 423. § (4) bekezdése szerint azonban a Kúria a megtámadott határozatot csak a felülvizsgálattal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül; azaz a felülvizsgálati eljárás okhoz és célhoz kötött.

Az indítványozók indítványukat arra alapozták, hogy a másodfokú bíróság megsértette a Btk. 2. §-ának (2) bekezdését, amikor a terhelttel szemben nem a határozat meghozatalakor, azaz az elbíráláskor hatályos 2012. évi C. törvényt, a Btk.-t alkalmazták, miután aszerint a terhelt a kiszabott szabadságvesztésből a büntetés kétharmad részének kitöltése után feltételes szabadságra lenne bocsátható. Azaz a felülvizsgálat célja nem a cselekmények minősítésének, nem a kiszabott büntetés nemének vagy mértékének, és nem is az alkalmazott intézkedésnek a megváltoztatása, hanem a feltételes szabadság terheltre nézve kedvezőbb szabályának alkalmazása volt.

Kétségtelen, hogy mind a Btk. 2. § (2) bekezdése, mind a bűncselekmények elkövetésekor hatályos 1978. évi IV. törvény 2. §-a akként rendelkezik, hogy a terhelt terhére megállapított bűncselekményeket az elkövetéskor hatályos törvényt alkalmazva kell elbírálni, kivéve, ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el.

Az 1978. évi IV. törvény 47. § (2) bekezdés I. fordulata szerint a terhelt a vele szemben kiszabott, fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésből a büntetés négyötöd részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra; ugyanakkor a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel a feltételes szabadság lehetősége számára a büntetés kétharmad részének kitöltése után nyílna meg.

Függetlenül azonban attól, hogy a Btk. 38. § (1) bekezdése szerint a bíróság az ítéletben megállapítja a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, a büntetés kiszabása alatt továbbra is a büntetés nemére és mértékére vonatkozó ítéleti rendelkezést kell érteni; a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása továbbra sem a büntetés kiszabásának része.

Ennek a Kúria 4/2013. (X. 14.) BK véleménye sem mond ellent. A kollégiumi vélemény szerint ugyan a határozott tartamú szabadságvesztés esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi, törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó rendelkezés a 2012. évi C. törvény (Btk.) 2. § (1)-(2) bekezdése szerinti elbírálás fogalmába tartozik, így annak eldöntésekor, hogy a két szóba jöhető büntető törvény közül

az elkövetőre nézve melyik a kedvezőbb, a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos törvényi rendelkezéseket is össze kell vetni. Azonban a kollégiumi vélemény sem a büntetés kiszabásának, hanem a cselekmény elbírálásának körébe tartozóként értékelte a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározását.

Miután pedig felülvizsgálatnak a hivatkozott törvényhely alapján a büntetőjog valamely szabályának megsértése miatt csak akkor van helye, ha emiatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, önmagában a feltételes szabadsággal kapcsolatos, a korábbi szabályozástól eltérő rendelkezésre tekintettel - miután az nem tartozik a büntetés kiszabásához - nincs helye felülvizsgálatnak.

Emellett az indítványozók, illetve a Legfőbb Ügyészség által - a terhelt javára - kifejtettek kapcsán a Kúria rámutat a következőkre:

Ahogy arra a másodfokon eljáró ítélőtábla helytállóan hivatkozott: a terhelt terhére megállapított és a másodfokú ítélet szerint az 1978. évi IV. törvény 282. § (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő - jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett - kábítószerrel visszaélés büntette miatt a kiszabandó büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés; miután azonban az ezzel a cselekménnyel összefüggő kábítószer a Btk. 461. § (3) bekezdés b) pontja szerint már különösen jelentős mennyiségű, a terhelt cselekménye a Btk. alapján a 178. § (2) bekezdés c) pontja szerint minősülne, amit a törvény öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel rendel büntetni.

A terhelt terhére ugyancsak megállapított 5 rendbeli rongálás büntette az 1978. évi IV. törvény 324. § (4) bekezdés a) pontja szerint egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, ebből - az értékhatárok változására tekintettel - 2 rendbeli minősülne a Btk. 371. § (4) bekezdés a) pontja szerint, amit a törvény ugyancsak egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel fenyeget. A további 3 rendbeli rongálási cselekmény a Btk. 371. § (3) bekezdés a) pontja szerint minősülne, ami - ahogy a terhelt terhére ezt meghaladóan megállapított és az 1978. évi IV. törvény 324. § (3) bekezdés a) pontja szerint minősített 3 rendbeli rongálás büntette is - három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Az általa elkövetett lopás büntette pedig mind az 1978. évi IV. törvény 316. § (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja, mind a Btk. 370. § (2) bekezdésének bb) pontjára tekintettel az (5) bekezdés b) pontja szerint két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel, a közokirat-hamisítás büntette mind az 1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés b) pontja, mind a Btk. 342. § (1) bekezdés b) pontja szerint három

évig terjedő szabadságvesztéssel, a magánokirat-hamisítás vétsége mind az 1978. évi IV. törvény 276. §-a, mind a Btk. 345. §-a szerint egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Így a halmazati büntetésként kiszabandó büntetés az 1978. évi IV. törvény 85. § (3) bekezdésére figyelemmel öt évtől tizenöt évig, míg a Btk. 81. § (3) bekezdése szerint öt évtől huszonkét és fél évig terjedő szabadságvesztés.

Az irányadó bírói gyakorlat szerint a Btk. 2. §-ának megsértése miatt felülvizsgálatnak csak akkor van helye, ha a büntetés a Btk. valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik [BH 2012.239.].

Miután a bűncselekmény törvényi büntetési tétele, illetve a halmazati büntetésre vonatkozó rendelkezés ilyen rendelkezés, nyilvánvaló, hogy - amint arra a Legfőbb Ügyészség is hivatkozott - a Btk. alkalmazása a terhelttel szemben semmiképp sem eredményezhetett volna kedvezőbb elbírálást.

Emellett a terhelttel szemben kiszabott nyolc évi szabadságvesztés a törvényes büntetési tétel alsó határához áll közelebb, törvénysértőnek nem tekinthető, így a felülvizsgálat ez okból sem lenne megengedett.

Ugyan helytálló a Legfőbb Ügyészség álláspontja abban a tekintetben, hogy az áramlopási cselekmény a bírói gyakorlat szerint nem minősül dolog elleni erőszakkal elkövetettnek akkor, ha az állagsérelem szükségszerűen együtt jár a lopáshoz szükséges műszaki beavatkozással, az üzletszerű elkövetésre tekintettel azonban ennek mellőzése nem eredményezne eltérő minősítést. Téves a folytatólagos elkövetés megállapítása is - lévén az áramlopás valóban természetes egység -, azonban az irányadó büntetés mértékét ez sem érintette. Emellett a Legfőbb Ügyészség sem találta a kiszabott büntetés nemét és mértékét törvénysértőnek.

Ugyanakkor a Kúria azzal, hogy a terhelt kábítószerrel kapcsolatos cselekménye a jogerős határozatban megállapítotttnál súlyosabban minősülhetne, érdemben nem foglalkozhatott, miután a felülvizsgálat a terhelt javára és más célból folyt.

Miután így a Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti kettős feltétel - az anyagi jogi törvénysértéssel összefüggésben a büntetés törvénysértő volta - nem volt megállapítható, a felülvizsgálati indítványnak erre vonatkozó része nem foghatott helyt.

A Kúria a megtámadott határozatokat a Be. 423. § (5) bekezdésre

figyelemmel a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt, az indítványozó által nem hivatkozott esetleges eljárási szabálysértésekre tekintettel is felülvizsgálta.

Ilyen, a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) és c) pontjában, valamint II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - eljárási szabálysértést azonban nem észlelt.

Miután a terhelt védőinek felülvizsgálati indítványát alaptalannak találta, a Be. 424. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a 426. § alapján a megtámadott határozatokat hatályukban fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatot pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az ismételt felülvizsgálati indítvány benyújtásával összefüggő tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2015. március 3.

Dr. Mészár Róza s.k. a tanács elnöke, dr. Vaskuti András s.k.  
előadó bíró, dr. Soós László s.k. bíró

A kiadmány hitelével:  
TóthLné  
bírószági tisztviselő